

Ikt. szám: EL-2942-5700/2021.
Tárgy: Tanácsadó levél

Tisztelt Polgármester Úrhölgy/Úr!
Tisztelt Közgyűlés Elnöke!

Az Állami Számvevőszék befejezte az összes magyarországi önkormányzat, illetve az önkormányzati hivatalok integritásának, vagyis a korrupció elleni védettségének jelen idejű monitoring értékelését. Az integritás kialakítása azért fontos, mert ezáltal átlátható és elszámoltatható egy szervezet működése, amely elősegíti a korrupció és egyéb visszaélések megelőzését. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, azaz a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok – jogszabályoknak, a szervezet működését meghatározó elemeinek – megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazása.

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzés értékeléséről szóló, megyéje településeire, a 66 kiemelt jelentőségű önkormányzatra vonatkozó jelentést jelen levélem mellékleteként csatoltan megküldöm. A jelentés a megyében található önkormányzatok és hivatalaik ellenőrzésének eredményét, az önkormányzatok és hivatalaik együttes településenkénti osztályzatát mutatja be. A jelentés a szervezetére és Önre vonatkozó megállapítást nem tartalmaz, ezért ehhez nem kapcsolódott 15 napos észrevételezés. Az Állami Számvevőszék már az ellenőrzés során élt figyelemfelhívással és szólította meg azon polgármestereket, közgyűlési elnököket és jegyzőket, ahol hiányosságot tárt fel és egyúttal adott lehetőséget még 2020-ban az integritást biztosító lényeges feltételek javítására.

A jelentést Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének küldöm meg. Az önkormányzat integritását biztosító feltételek kiépítettségére és annak működésére azonban az önkormányzat hivatala és annak vezetését ellátó jegyző munkája is hatással van. E tekintetben az önkormányzat első számú vezetője és az önkormányzat hivatalának jegyzője közötti függőség megjelenik egyrészt az egyes dokumentumok előkészítésében, az azokról való döntésben. Másrészt Ön határozza meg a jegyző feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában. Az integritási kockázatok csökkentése körében tehát fontos, hogy tájékoztassa az önkormányzat hivatalának jegyzőjét az Állami Számvevőszék jelen értékeléséről és felhívja az annak kapcsán szükséges további intézkedések megtételére. A felelősségi körébe tartozó területeken pedig támaszkodjon jegyzőjére.

Az Állami Számvevőszék az ellenőrzést több ütemben végezte. Először a szervezeti és működési szabályzat meglétét és annak lényeges elemeit értékelte az önkormányzatoknál. Ezt követően a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából azokat a lényeges dokumentumokat értékelte, amelyek a megalapozott beszámoló szabályszerű elkészítéséhez és az

önkormányzat átlátható gazdálkodásához szükségesek. Ennek keretében az önkormányzatnál a jegyző szabályozási hatáskörébe tartozóan a számviteli politika és a hozzá kapcsolódó szabályzatok, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend, a tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat, továbbá a kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás ellenőrzésére került sor. Emellett az ellenőrzés kiterjedt a polgármester szabályozási hatáskörébe tartozó számlarendre.

Az ellenőrzés során beazonosítottuk azokat a területeket, amelyek alapján Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének, valamint az önkormányzat hivatala jegyzőjének saját felelősségi körében további továbblépési lehetőséget biztosít az Állami Számvevőszék a csalásmentes környezet kiépítése, az alapvető integritás feltételek biztosítása érdekében. Ezeket jelen levelem melléklete mutatja be részletesen.

Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az ellenőrzött szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság, illetve a tiszta közélet elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom erősödjön.

Erre figyelemmel jelen levelem célja többek között az is, hogy rámutasson, mi a jelentősége az egyes ellenőrzött dokumentumoknak a közpénzek szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználása szempontjából, és milyen kockázatot hordoz a jogszabályban előírt szabályzatok, nyilvántartások hiánya az önkormányzatok gazdálkodására.

1. A szervezeti és működési szabályzatban olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének. A helyi, települési közélet tisztaságának, átláthatóságának egyik legfontosabb eszköze a vagyonyilatkozat-tétel a helyi közügyek vitelében részt vevő képviselők számára. A vagyonyilatkozat-tétel egyben az integritás szempontjából garanciális elemet is jelent a helyi közügyek intézésében, pénzügyi és vagyoni következményekkel járó önkormányzati döntések meghozatalában részt vevő személyeknek. Ehhez szorosan kapcsolódik a jegyző, mint a vagyonyilatkozatok őrzéséért felelős személynek a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt adatok személyes védelmére vonatkozó további szabályoknak szabályzatban történő megállapítása. A vezetés felelőssége, hogy szervezeti szinten a vagyonyilatkozatra vonatkozó előírások, eljárások szabályozva legyenek.
2. A számviteli politika, és az annak keretében elkészítendő szabályzatok, valamint a számlarend jelentik az önkormányzatok szabályszerű gazdálkodási környezetének alapját. A hivatkozott számviteli szabályzatokban kerülnek rögzítésre a könyvvizetés végzéséhez, valamint a beszámoló elkészítéséhez szükséges alapelvek, módszerek, eljárások. Ezért az érintett szabályzatok hiányában nem biztosított az önkormányzat gazdálkodásának átláthatóságát szolgáló beszámoló megalapozottsága és valósága. Emellett a számviteli szabályzatok a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybeviteléhez és felhasználásához, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás feltételeinek kialakításához, a támogatásokkal való szabályszerű elszámoláshoz is szükségesek. Az előírt szabályzatok hiánya a gazdálkodás számviteli alapelvek szerinti

végrehajtást akadályozza, amely következtében az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elve nem érvényesülhet.

3. Jogszabályi előírás szerint belső szabályzatban kell rendezni az önkormányzat működéséhez kapcsolódó, az előirányzatokat terhelő pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ezek között kiemelten a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet. Az eljárásrendet úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen rögzítse a beszerzési folyamatokhoz kapcsolódó felelősségi és hatásköröket. Ha az önkormányzat nem rendelkezik a jogszabály által előírt eljárásrenddel, akkor a beszerzésekhez kapcsolódó feladatok, felelősségi körök nem szabályozottak, sérül a tevékenységének átláthatósága, így az állampolgárok bizalma is meginoghat. Az eljárásrend hiánya növeli az önkormányzat korrupciós kitétséget, valamint kockázatot jelent a közpénzek átlátható felhasználására és a verseny tisztaságára is.
4. Az önkormányzatoknál kiemelten fontos a gazdálkodási jogkörök gyakorlásához kapcsolódó feladatok szabályszerűsége, a kapcsolódó felelősségi körök, valamint a jogkörök gyakorlása közötti összeférhetetlenség biztosítása. Ha az önkormányzat nem rendelkezik a jogszabályban előírt gazdálkodási szabályzattal, vagy nem vezet a gazdálkodási jogkörök gyakorlására, különösen a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról naprakész nyilvántartást, azzal nem biztosítja a cél szerinti közpénzfelhasználás szabályozottságát, és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodást. A szabályozás és a nyilvántartás hiánya egyúttal nyitva hagyja a visszaélések, jogosulatlan kifizetések lehetőségét is.

Az önkormányzat hivatalát érintő lényeges dokumentumok tekintetében az alábbiakat emelem ki:

1. A szervezeti és működési szabályzat a hivatalok működésének alapvető dokumentuma, amely rögzíti a hivatal szervezeti felépítését, működésének rendjét és a szervezeti egységek megnevezését. Amennyiben a hivatal jogszabályi előírás ellenére nem rendelkezik a feladatokat, a hatásköri és felelősségi viszonyokat meghatározó szervezeti és működési szabályzattal, akkor azzal egyrészt a belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése nem valósult meg. Másrészt a szervezeti és működési szabályzat hiányában nem biztosítja az átlátható és elszámoltatható működés alapvető feltételét, felelősségi és feladat ellátási viszonyokat.
 2. Jogszabályi előírás szerint a hivatal, mint költségvetési szerv vezetőjének, a jegyzőnek értékelnie kell a hivatal belső kontrollrendszerének minőségét, továbbá arról kell nyilatkoznia, hogy az általa vezetett hivatal a megfelelő folyamatokat működtette-e a feladatai ellátása során. A nyilatkozat alapvető célja, hogy a jegyző megalapozott információkkal rendelkezzen a vezetése alatt álló szerv működéséről és ez alapján a valóságnak megfelelően töltsse ki és írja alá az éves beszámolóval együtt a jogszabályban előírt tartalmú nyilatkozatot. Amennyiben a költségvetési szerv vezetője nem teszi meg a nyilatkozatot, abban az esetben megkérdőjelezhető az, hogy a belső kontrollrendszert kialakította-e és működtette-e, továbbá megfelelő információval rendelkezett-e a hivatal belső kontrollrendszerének kialakításáról és működéséről.
 3. A jogszabályban előírt integrált kockázatkezelési rendszer olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával. A szervezet célkitűzéseinek és értékeinek
-

figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomán követését. Ha a hivatal az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét nem alakította ki, nem történt meg a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok azonosítása, értékelése, ennek hiányában nem volt biztosított a hibák megelőzése és feltárása sem.

4. Jogszabályi előírás szerint belső szabályzatban kell rendezni a költségvetési szerv működéséhez kapcsolódó, az előírányzatokat terhelő pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ezek között kiemelten a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet. Az eljárásrendet úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen rögzítse a beszerzési folyamatokhoz kapcsolódó felelősségi és hatásköröket. Ha a hivatal nem rendelkezik a jogszabály által előírt eljárásrenddel, akkor a beszerzésekhez kapcsolódó feladatok, felelősségi körök nem szabályozottak, sérül a tevékenységének átláthatósága, így az állampolgárok bizalma is meginoghat. Az eljárásrend hiánya növeli a hivatal korrupciós kitétségét, valamint kockázatot jelent a közpénzek átlátható felhasználására és a verseny tisztaságára is.
5. A hivatalnál kiemelten fontos a gazdálkodási jogkörök gyakorlásához kapcsolódó feladatok szabályszerűsége, a kapcsolódó felelősségi körök, valamint a jogkörök gyakorlása közötti összeférhetetlenség biztosítása. Ha a hivatal nem rendelkezik a jogszabályban előírt gazdálkodási szabályzattal, vagy nem vezet a gazdálkodási jogkörök gyakorlására, különösen a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról naprakész nyilvántartást, azzal nem biztosítja a cél szerinti közpénzfelhasználás szabályozottságát, és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodást. A szabályozás és a nyilvántartás hiánya egyúttal nyitva hagyja a visszaélések, jogosulatlan kifizetések lehetőségét is.

Az Állami Számvevőszék célja, hogy ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, a közpénzügyi helyzet javulását, ezért kiemelten fontosnak tartja a pozitív változások elindítását, illetve folytatását.

A szabálykövetésnek és a rendezettségnek a COVID-19 világjárvány időszakában kiemelt jelentősége van, amelynek nehéz megfelelni nap mint nap. Ezért a működésben a szabályozottság nélkülözhetetlen. Mindehhez adott tanácsot most Önnek az önkormányzatok monitoring típusú ellenőrzésével az Állami Számvevőszék, rámutatva az önkormányzati integritás lényeges pontjaira, bemutatta az egyes területekért felelős vezetőket, valamint megjelölve az Ön vezetéséhez tartozó felülvizsgálandó és további előrelépést jelentő területeket.

Arra biztatom, hogy munkájában támaszkodjon a belső ellenőrzésre, egyrészt a már 2020-ban végrehajtott intézkedések tekintetében, másrészt a még 2021-ben javítandó területeken. A belső ellenőrzés része a közpénzügyi ellenőrzés hármasságának az első védelmi vonalnak, amelynek kiemelt feladata tevékenységén keresztül elősegíteni a szabályszerű közpénzfelhasználást és a közvagyon védelmét. Ehhez a belső ellenőr akkor tud valós időben hozzájárulni, ha nem csak utólagos ellenőrzéseket végez. A belső ellenőrzésnek képessé kell válnia, hogy felmérje a valós kockázatokat, beleértve az integritási kockázatokat is.

A már kiépített integritás kontrollok érvényesülése, azok karbantartása, fejlesztése azonban ugyanilyen fontosságú a jövőben a hatásos ellenálló képesség biztosítása érdekében. Ez hozzájárul az önkormányzat jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működéséhez, a korrupciós kockázatok szervezeti szintű csökkentéséhez és a polgármesteri esküjében foglaltak érvényesítéséhez.

Hiszek abban, hogy a korrupció elleni fellépés kulcsa az összefogás és a megelőzés. Ezért bízom benne, hogy az önkormányzatnál a számvevőszéki tapasztalatok hasznosítása, ez alapján a kontrollok és védelmi rendszerek fejlesztése csökkentheti a visszaélések és a korrupció veszélyét. Remélem, hogy levelem kellő támogatást nyújt a pozitív változások elindításához, illetve folytatásához. Bízom benne, hogy intézkedéseivel Ön is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon mindenkor integritástudatos és szabályosan gazdálkodó önkormányzatok működjenek.

Budapest, 2021. január hó 29. nap

Tisztelettel:

Domokos László
s. k.

Melléklet:

1. Kimutatás az ellenőrzés során feltárt, felülvizsgálandó területekről
2. Az ellenőrzés során értékelt dokumentumok kiadásáért felelős vezető
3. Jelentés

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
ÖNKORMÁNYZAT

MÖH/135-6/2020.

Domokos László Úr
elnök
Állami Számvevőszék

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése témakörében EL-2942-382/2020. ikt. számú levelében az Ász tv. 33. § (6) bekezdése szerint írt figyelemfelhívó levélre az alábbi nyilatkozatot teszem:

Levelük szerint a „számvevőszéki ellenőrzés 2020. évre vonatkozóan az alábbi szabálytalanságot tárta fel:

- Az Önkormányzat az Mötv. 53. § (1) bekezdésében foglalt előírások ellenére a szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelettel nem rendelkezett.”

Az Önkormányzat valójában 1991. óta természetesen folyamatosan rendelkezik hatályos rendelettel elfogadott hatályos SzMSz-szel. Ha nem így lenne, a törvényességi felügyeletet gyakorló Megyei Kormányhivatal is jelzéssel élt volna. A Megyei Kormányhivatal igazolásának megkérése folyamatban van. A hatályos Mötv. 43. § (3) bekezdése szerint a képviselő-testület az alakuló ülésen vagy az azt követő ülésen megalkotja vagy felülvizsgálja szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletét.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés – a 2019. októberi választást követően - 2019. november 4-én tartotta alakuló ülését.

Az alakuló ülését követő első ülésén – az Mötv. előírásainak teljesen megfelelően – módosította a hatályos SzMSz-ét 5/2019.(XI.15.) számú rendeletével. Az ÁSZ vizsgálat időpontjában is és jelenleg is hatályos, többször, a vizsgálatig utoljára 2019. november 15-én módosított 8/2014.(XII.17.) ÖR számú rendelete és mellékletei feltöltésre kerültek, a rendelet 2014. óta folyamatosan hatályban van, így nem helytálló az ellenőrzés azon megállapítása, miszerint az önkormányzat nem rendelkezett SzMSz-szel.

A vizsgálatot és a pandémiás helyzetet követően 2020. június 26-án, 2020. július 1-jei hatállyal ismételtén módosította a Megyei Közgyűlés a 8/2014.(XII.17.) ÖR számú rendeletét. Ez a módosítás sem érintette (miként a 2019. novemberi sem) egyébként a vizsgálat által érintett részeket:

- az Mötv. 39. § (3) bek.: a vagyony nyilatkozatot az 1.2.1.1.1. sorszámon feltöltött, többször módosított - **az ellenőrzés idején és jelenleg is hatályos** - 8/2014.(XI.15.) sz. ÖR rendelet 6. számú melléklete II/11. pontja szerint az Ügyrendi Bizottság tartja nyilván és ellenőrzi.

- 53. § (1) bekezdés b) és j) pontja: az 1.2.1.1. sorszámon feltöltött és **az ellenőrzés idején és jelenleg is hatályos** 8/2014.(XI.15.) sz. ÖR rendelet 4. számú melléklete sorolja fel az átruházott hatásköröket, ugyanez a rendelet rendelkezik az önkormányzat szerveiről (tanácsnokok: V. fejezet, bizottságok: VI. fejezet, közgyűlés elnöke, alelnöke, főjegyző: VIII. fejezet stb.).

A 2020. július 1-jei hatállyal módosított és **az ellenőrzés idején és jelenleg is hatályos** 8/2014.(XII.17.) ÖR számú rendeletet és mellékleteit feltöltöttük, ettől függetlenül az Ász tv. 33. § (6) bekezdése szerinti **intézkedést tenni nincs szükség, egyidejűleg kérjük, hogy a vizsgálat szerinti szabálytalanságot a jelentésből törölni szíveskedjenek, hiszen az nem állja meg a helyét, sem formai, sem tartalmi szempontból.**

Kérjük a nyilatkozat szíves tudomásul vételét.

Szolnok, 2020. november 26.

Nubai László
megyei közgyűlés elnöke

Rentzné dr. Bezdán Edit
megyei főjegyző

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL			
MÖH/135-11	20	2	0
Érk.: 2020 DEC 21	Mell.:		
Főszám:	Irada: Közp. & Pü. h.	Előadó: Vörösmarty	

E-mailen továbbítás! 2020.12.03. file

2020 DEC 21 15:49/2020

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

Hubai Imre megyei közgyűlés elnöke
Rentzné dr. Bezdán Edit megyei főjegyző
részére

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
Szolnok
Kossuth Lajos út 2.
5000

Iktatószám: JN/24/00590-2/2020.

Tárgy: Tájékoztatás

Melléklet: -

Ügyintéző: dr. Bencsik Csilla

Telefon: 56/795-829

Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Címzetes Főjegyző Asszony!

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Törvényességi Felügyeleti Osztályához 2020. november 27. napján érkezett megkeresésükben kéri annak igazolását, hogy a közgyűlés rendelkezik hatályos szervezeti és működési szabállyal.

A megkeresésben foglaltaknak megfelelően a kormányhivatal megerősíti, a Nemzeti Jogszabálytár Önkormányzati Rendeletár adatai és a megküldött jegyzőkönyvek alapján, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlése rendelkezik a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 53. § (1) bekezdése szerinti hatályos szervezeti és működési szabállyal (a továbbiakban: SzMSz).

A közgyűlés az Állami Számvevőszék által megjelölt ellenőrzési időszakban is rendelkezett a 2019-es önkormányzati választásokat követően felülvizsgált SzMSz-el. Az Mötv. 43. § (3) bekezdésének megfelelően 2019. november 15. napján felülvizsgálásra került a Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) számú rendelete, melyet az 5/2019. (XI.15.) számú rendelettel módosítottak.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Szolnok, 2020. december „3.”

Handwritten signature

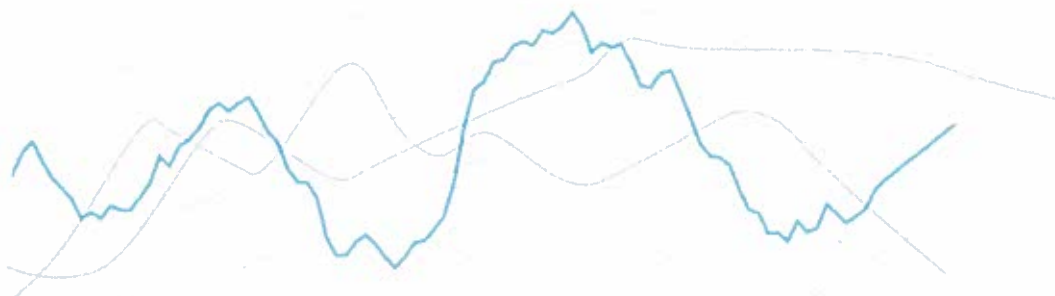
JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Főváros és kerületek, megyei jogú városok és megyei önkormányzatok

2021.

21004
www.asz.hu

JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Főváros és kerületek, megyei jogú városok és megyei önkormányzatok

2021. 01 hó 23 nap

21004
www.asz.hu

Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

SALAMON ILDIKÓ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

SZAPPANOS JÚLIA ellenőrzésvezető

JANIK JÓZSEF ellenőrzésvezető

KAKAS SÁNDOR ellenőrzésvezető

KISTÓTH KRISZTINA ellenőrzésvezető

RÁCZKEVI KATALIN ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

GÖRGÉNYI GÁBOR osztályvezető

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

IKTATÓSZÁM: EL-3081-021/2021

TÉMASZÁM: 2548

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V-0892

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA	7
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	8
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	10
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI	11
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	12
■ ÉRTÉKELÉSEK	14
■ MELLÉKLETEK	21
I. sz. melléklet: Fogalomtár	21
II. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek felsorolása és értékelése	23
III. sz. melléklet: Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése során értékelt 26 dokumentum megnevezése	24
IV. sz. melléklet: Az önkormányzatok kockázati csoportba sorolásának értékelési keretrendszere	25
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	27

ÖSSZEGZÉS

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatoknál 12 elnök/polgármester, valamint 13 jegyző felelős vezetői magatartást tanúsított, az ÁSZ tanácsadása alapján már 2020-ban javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

Az ÁSZ rámutatott olyan alapvető területekre, amely alapján 7 elnök/polgármester, valamint 30 jegyző saját felelős vezetői magatartása körében előre intézkedve a csalásmentes integritási környezet kiépítése érdekében javított. 35 önkormányzat elnöke/polgármestere, valamint jegyzője részére további előrelépési lehetőséget biztosít a 2021. évre az alapvető integritási feltételek területén.

4 önkormányzatnál, illetve a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál rendszerszintű kockázatok maradtak fenn, amelyek új, részletes ellenőrzést indokolnak.

Az ellenőrzés társadalmi indokoltsága

Az Alaptörvényben megfogalmazott alapértékek, elvek szerint minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Az Állami Számvevőszék 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei rávilágítottak arra, hogy a helyi önkormányzatok a közsféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak.

Napjainkban kiemelt aktualitást és jelentőséget kapott a közpénzügyi helyzet javítása, az integritási szemlélet érvényesítésének erősítése. Az önkormányzatoknak fel kell készülniük arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok korrupciós veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körültekintést is igényel. Szükséges minél hamarabb kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható felhasználását biztosító, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra csökkentő belső szabályozást. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritási kockázatokkal, azokat rendszeresen mérik fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutathat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos, integritást erősítő jó gyakorlatokra is, továbbá felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre.

Értékelés

Alapvető társadalmi elvárás, hogy az önkormányzatok működésében érvényesüljenek az integritás alapú hivatali elvek az állampolgárok részére nyújtott szolgáltatások során. Minden állampolgárnak azonos elvek alapján, azonos elbírálás szerint kell megkapnia az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatásokat, és ennek érvényesülése az érintettek elégedettségi szintjében is jelentkezzen. Az integritás alapú működés megléte vagy hiánya alapvetően befolyásolhatja az állampolgárok közigazgatásba vetett bizalmát: fennállása láthatóan erősíti, hiánya pedig nemcsak gyengíti, hanem a bizalom elvesztéshez is vezethet. Ezen elvek érvényesülése különösen fontos a társadalmi, gazdasági súlyuk következtében is kiemelt szerepet játszó megyei, megyei jogú városi, fővárosi és kerületi önkormányzatoknál.

17 önkormányzat és 26 hivatal tett eleget az integritási kontrollok alapvető feltételeit jelentő, a jogszabályban előírt szabályozási kötelezettségének. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok folyamatos, megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazhatósága. Az integritási kockázatok szervezeti szinten csökkenthetők azáltal, hogy kialakították a szervezeti és működési kereteket, a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályozási környezetet, valamint a kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlásának előfeltételeit, az integrált kockázatkezelés feltételeit.

A képviselő-testület/közgyűlés szervezeti és működési szabályzatában olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének, így többek között az önkormányzat szerveinek és felelősségi viszonyainak meghatározása, valamint a képviselők vagyonnyilatkozat-tételi rendjét felügyelő bizottság létrehozása. A szabályokat rögzítő rendelet megalkotásának 45 önkormányzatnál tettek eleget.

A pénzügyi- és a vagyongazdálkodás alapvető szabályozottsága és nyilvántartásai – a számviteli politika és a keretében kialakítandó szabályzatok, a számlarend, a gazdálkodási szabályzat, a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend – elengedhetetlen feltételei a csalásmentes szervezeti működésnek, a közpénzek és a közvagyon integritás elvű kezelésének, valamint a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítésének. A hivatal a számviteli politika és az annak a keretén belül elkészítendő számviteli szabályzatok elkészítésével biztosítja pénzügyi- és vagyongazdálkodása átláthatóságának és elszámoltathatóságának feltételeit, kereteit.

A szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom is erősödjön.

Az önkormányzatok és hivatalok által az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott adatok értékelése alapján az Állami Számvevőszék két ütemben is lehetőséget biztosított a vezetők számára, hogy a feltárt hibák, hiányosságok felszámolására intézkedjenek, hozzájárulva a felelős gazdálkodás feltételeinek kialakításához, amelynek révén már 2020-ban javulhat Magyarországon a közpénzügyi helyzet. Első ütemben a 40 figyelemfelhívásra 25 szervezet soron kívül intézkedett, már az ellenőrzés ideje alatt a 2020. évre vonatkozóan javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését. A második ütemben a 61 figyelemfelhívásra 37 vezető tájékoztatta az ÁSZ elnökét a feltárt hiányosságok kapcsán meghozott intézkedéseiről. Az így megtett intézkedések nyomán követésében az államháztartás első védelmi vonalában lévő belső ellenőrzésnek van kiemelt szerepe.

Az integritás szempontjából lényeges dokumentumok ellenőrzésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével az ellenőrzött önkormányzatok és a hivatalok integritási kontrolljainak színvonala átlagosan 4,2 értékű osztályzatot ért el.

Következtetések

Az integritás elvű működés erősítése érdekében további kockázatcsökkentő lépések szükségesek az integritás elvű vezetés-irányítás, valamint a pénzügyi- és a vagyongazdálkodás szabályszerű feltételeinek kialakítása terén, amelyeket az érintetteknek az ÁSZ további jelzése alapján lehetőségük van megtenni önmaguktól.

Azoknál a legnagyobb kockázatú önkormányzatoknál, valamint a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál, amelyeknél rendszerszintű – önmaga által nem kezelt – kockázatot azonosított az ÁSZ, új, részletekbe menő ellenőrzés válik indokolttá.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a helyi önkormányzatoknál és annak gazdálkodási feladatait ellátó önkormányzati hivataloknál megteremtették-e az integritás biztosításához szükséges feltételeket, kialakították-e az integritási kontrollokhöz kapcsolódó, valamint a korrupció elleni védelmet szolgáló szabályozásokat.

A monitoring típusú ellenőrzéssel, az ellenőrzöttek jelenben lévő fejlődését figyelembe véve az Állami Számvevőszék az önkormányzatok integritásának állapotát jelző szintjét értékeli. Rámutat azokra a területekre, amelyeken a felelős vezetők saját maguk képesek előrelépni oly mó-

don, hogy az integritás érvényesüljön a napi működésük során. Ez a cél szorosan összefügg az Állami Számvevőszékről szóló törvényben foglaltakkal, melynek legfőbb célja a közpénzügyi helyzet javulása.

Az elmúlt évek intézményi irányításában tapasztalt előrehaladás alapján, az együttműködés bizalmára építve az Állami Számvevőszék nem intézkedési terv készítésére kötelezi az ellenőrzötteket, hanem az elköteleződésükre alapozva, tanácsadás keretében mozdítja elő a pozitív irányú közpénzügyi változásuk megvalósítását, ezzel is támogatva a jól irányított állam működését.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok, összesen 132 szervezet

Magyarország Alaptörvénye¹ alapján az ország területe fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt²) rendelkezései szerint a helyi önkormányzás választópolgárok közösségét megillető joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) szintjén valósul meg. A helyi önkormányzat jogi személy. Feladatainak ellátását a képviselő-testület és szervei (a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a polgármesteri hivatal, a jegyző) biztosítják.

Budapest főváros önkormányzati rendszere a fővárosi és a kerületi önkormányzatokból áll. Mind a 23 fővárosi kerületben települési önkormányzat működik. A fővárosi önkormányzat a

törvény előírásai szerint a települési és a területi önkormányzat feladat- és hatásköreit is elláthatja. Képviselő-testülete a közgyűlés, amelyet a főpolgármester képvisel. A fővárosi közgyűlés tagjai a főpolgármester, a fővárosi kerületek polgármesterei, valamint a fővárosi kompenzációs listáról mandátumot szerző kilenc képviselő. A fővárosban főpolgármesteri hivatal, a fővárosi kerületben polgármesteri hivatal működik. A főpolgármesteri hivatalt a főjegyző, a kerületi polgármesteri hivatalt a jegyző vezeti. A fővárosi kerületi önkormányzatok gyakorolják a települési önkormányzatokat megillető valamennyi feladat- és hatáskört, amelyet törvény nem utal a fővárosi önkormányzat kizárólagos feladat- és hatáskörébe.

Mind a 19 megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés. A megyei közgyűlés megyei önkormányzati hivatalt hoz létre. A megyei közgyűlés elnökét a közgyűlés választja a megbízásának időtartamára. A megyei közgyűlés elnöke – pályázat alapján határozatlan időre – nevezi ki a jegyzőt.

A megyei jogú városok a megyeszékhelyek és azok az ötvenezernél nagyobb lakosságszámú városok, amelyeket az Országgyűlés a képviselő-testület kérelmére ilyennek nyilvánított. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény alapján a megyei jogú várossá nyilvánítást kérhette minden olyan város, amelynek lakossága meghaladta az 50 000 főt. 2006. július 11. óta Magyarországon 23 megyei jogú város van, a 18 megyeszékhely mellett további öt város: Dunaújváros, Érd, Hódmezővásárhely, Nyíregyháza és Sopron. Budapest Pest megye székhelye, egyben az ország fővárosa, nem tartozik a megyei jogú városok közé.

Jelen ellenőrzés 66 önkormányzatot, továbbá 66, az önkormányzatok gazdálkodási feladatait ellátó hivatalt érintett. Az ellenőrzés az elnök/polgármester és a jegyző felelősségi körébe tartozó szabályozási környezetre,

a főbb integritási kontrollok kiépítettségére terjed ki. Nem terjed ki az önkormányzat által alapított intézményekre, gazdasági társaságokra, alapítványokra, valamint az önkormányzati társulásokra.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLT SÁGA

Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az ÁSZ³ 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei azt mutatták, hogy a helyi önkormányzatok a közszféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak. A kisebb népességszámú települések önkormányzatai különösen veszélyeztetettek, mert kontrollkörnyezetük, integritási infrastruktúrájuk – a felmérés eredményei alapján – kevésbé kiépített.

Az ÁSZ célja, hogy új ellenőrzési megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását; a monitoring típusú ellenőrzéssel helyzetképet adjon az önkormányzati alrendszer egészében az integritási szemlélet érvényesítéséről, rávilágítson az integritási kontrollok kiépítettségére, illetve további fejlesztésére. Napjainkban mindez kiemelt fontosságúvá vált. Az önkormányzatoknak fel kell készülnie arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást, amelyre felmérésünk és ellenőrzéseink alapján az önkormányzatok nincsenek megfelelően felkészülve. Az ÁSZ ebben a helyzetben is alapvető kötelességének tartja, hogy a közpénzek őre legyen, és ellenőrzéseit az önkormányzatok körében is folytassa.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok integritási veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körütekintést is igényel. Szükséges minél hamarább kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra szorító belső szabályozását. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritás kockázatokkal, azokat ismételten mérjék fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos integritási jó gyakorlatokra is, továbbá felhívja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre is.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. — *Megteremtette-e az önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

2. — *Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

3. — *Éltek-e a lehetőséggel, hogy csökkentsék a rendszerszintű kockázatokat?*

4. — *Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| Az ellenőrzött időszak a 2020. év.

Az ellenőrzés tárgya

| A szervezeti keretekkel, a működéssel és gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok, szabályozások, valamint a szervezeti elvekkel, értékekkel összefüggő integritás kontrollok kiépítettsége.

Az ellenőrzött szervezet

| A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok, a II. sz. melléklet szerint

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogalapját az ÁSZ tv⁴. 1. § (3) bekezdése képezte.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertan figyelembevételével végezte az ÁSZ.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ az ÁSZ SZMSZ⁵-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történt: megfigyelés, összehasonlítás, elemző eljárás. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak az ellenőrzési programban felsorolt adatforrások, továbbá minden – az ellenőrzés folyamán – feltárt, az ellenőrzés szempontjából információkat tartalmazó dokumentum.

Az ellenőrzést a kérdésekre adott válaszok kiértékelésével, valamint a megjelölt adatforrások, továbbá az adott időszakban hatályos jogszabályok, valamint az ÁSZ honlapján közzétett helyénvalósági kritériumok figyelembe vételével folytatta le az ÁSZ.

A jogszabályok által kötelezően elő nem írt, helyénvalósági kritériumokra vonatkozó követelményeket az ÁSZ nemzetközi sztenderdekben, hazai iránymutatásokban, módszertani útmutatókban szereplő „jó gyakorlatok” beazonosításával, integritási felmérésével, önteszttekkel alapozta meg. Az erre vonatkozó értékelések a jelentésben *dőlt* betűvel szerepelnek.

A szabályszerűségi és a helyénvalósági kritériumok viszonyát a jogszabályi előírások elsődlegessége határozza meg. A helyénvalósági kritériumok a jogszabályi előírások betartása esetén a szabályszerűségi kritériumok hatását erősítik, ellenkező esetben nem érvényesülnek.

A monitoring típusú ellenőrzés a helyi önkormányzatok integritás alapú működésének lényeges területeire fókuszált, és a lényeges dokumentumok kritikus területeinek ellenőrzésével lehetőséget biztosított a helyi önkormányzatok integritásának értékelésére. A monitoring típusú ellenőrzés emellett már az ellenőrzés folyamatában az ÁSZ figyelemfelhívásán keresztül ön maga általi előrelépési lehetőséget biztosított az integritási kockázatok csökkentésére.

A közpénzügyek átláthatóságának, rendezettségének megteremtése, a közpénzügyi helyzet mielőbbi javulása érdekében az ÁSZ három szintű tanácsadással segítette az ellenőrzött szervezeteket a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételek megteremtésében.

Az ellenőrzés indítását megelőzően felhívta valamennyi önkormányzat és hivatal vezetőjének figyelmét az integritás szempontjából lényeges dokumentumokra, azok ellenőrzésére.

Az ellenőrzés során a beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító kontrollkörnyezet kialakítása, valamint a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából lényeges dokumentumok rendelkezésre állásának, továbbá azok tartalmának integritás szempontjából fontos területei értékelésére került sor. A monitoring típusú ellenőrzés már az ellenőrzés időszakában visszajelzést adott azon dokumentumokról, amelyeknek javítása még hozzájárul a 2020. évi beszámoló megalapozottságának javításához. A további dokumentumok értékelésének alapján a 2021. évre tehetők meg a szervezet jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működését segítő intézkedések.

Az integritás szempontjából lényeges vezetési, pénzügyi és gazdálkodási területek értékelésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével került sor az önkormányzatok és a hivatalok integritási színvonalának együttes osztályozására. Ennek módját a III. és IV. sz. mellékletben foglalt értékelési keretrendszer tartalmazza.

ÉRTÉKELÉSEK

1. Megteremtette-e az önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés	17 önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője kialakította a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket.
---------------------------	--

1.1. számú értékelés	45 önkormányzat elnöke/polgármestere biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.
-----------------------------	---

45 képviselő-testület/községi Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló rendelete nem hordozott integritási kockázatot.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg az adott szervezet működésének részletes szabályait, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a szervezet belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

A képviselő-testületi/községi szervezeti és működési szabályzattal rendelkező 8 önkormányzat vezetője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további integritási kontrollok megerősítésének indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védtettségének javításához.

A képviselő-testületi/községi szervezeti és működési szabályzattal nem rendelkező 6 önkormányzat vezetője szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

1.2. számú értékelés	32 önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.
-----------------------------	--

39 önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

A számviteli alapidokumentumok megléte a szabályszerű könyvvetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védtettség erősítéséhez.

48 önkormányzat jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védttségének növelésére.

1.3. számú értékelés

35 önkormányzat jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

55 önkormányzat jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 55 önkormányzat jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, valamint 44 önkormányzat jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valóságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

2. Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés

26 hivatal jegyzője kialakította a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket.

2.1. számú értékelés

33 hivatal jegyzője biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.

54 hivatal rendelkezett Szervezeti és Működési Szabállyzattal.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg a hivatal működésének alapvető kereteit, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a hivatal belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és

működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

56 hivatal jegyzője rendelkezett a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályokról. A vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok megállapítása hozzájárul a közélet tisztaságának biztosításához és a korrupció megelőzéséhez.

57 hivatal jegyzője elkészítette vezetői nyilatkozatát a belső kontrollrendszer minőségéről a 2019. évre vonatkozóan. A nyilatkozatban történik meg a belső kontrollrendszer minőségének éves értékelése, amely alapján megismerhető az integritás alapú működéshez szükséges szabályozottság aktuális állapota és a lehetséges integritási kockázatok. A dokumentum tartalmának ismeretében lehetőség nyílik a kockázatok csökkentésére teendő intézkedések kidolgozására, a korrupcióelleni védelem erősítésére.

61 hivatal jegyzője elkészítette a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét.

58 hivatal jegyzője rendelkezett az integrált kockázatkezelés eljárásrendjéről.

A kialakított szabályzatok csökkentik a korrupciós kockázatokat, ezáltal növelve a hivatal szervezetén belüli és kifelé irányuló tevékenységének átláthatóságát, a korrupció elleni védelemre irányuló szabályozás biztonságát.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumaival rendelkező hivatalok közül 29 hivatal jegyzője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további szabályozók indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védetségének javításához.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumainak teljes körével nem rendelkező hivatalok közül 5 hivatal jegyzője szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

2.2. számú értékelés

57 hivatal jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

57 hivatal jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

A számviteli alapidokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, a pénzkezelési szabályzat, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védetség erősítéséhez.

58 hivatal jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás

elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok meglehetősen alkalmasak a szervezet korrupcióval szembeni védtetésének növelésére.

2.3. számú értékelés

52 hivatal jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

64 hivatal jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 63 hivatal jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, illetve 63 hivatal jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valóságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

3. Éltek-e a lehetőséggel, hogy csökkentsék a rendszerszintű kockázatokat?

Összegző értékelés

Az ÁSZ által tett figyelemfelhívásokra 17 elnök/polgármester és 35 jegyző intézkedett és járult hozzá az ellenőrzés által feltárt hibák, hiányosságok felszámolásához.

Az ellenőrzöttek gazdasági súlyára, fontosságára tekintettel az ÁSZ ellenőrzés két alkalommal biztosított lehetőséget a feltárt hiányosságokra történő intézkedésre.

Az ellenőrzött szervezetek vezetőinek megküldött figyelemfelhívásokban az önkormányzat/hivatal szabályozottságával kapcsolatban megállapításokat fogalmazott meg az ÁSZ. Az ellenőrzöttek javítási lehetőséget kaptak, amelynek keretében már az ellenőrzés időszakában javított dokumentumokat küldött meg az elnök/polgármester, valamint a jegyző.

Figyelemmel az ÁSZ ellenőrzés hasznosítására mindezek vonatkozásában a következő dokumentumok esetében történt intézkedés, ezáltal a 2020. év tekintetében elkészített dokumentumok rendelkezésre állásával az integritás területe további garanciális elemmel bővült, hozzájárulva továbbá a 2020. évi beszámoló megalapozottságának javulásához.

A fennálló hiányosságok kijavítására tett intézkedéseket 12 elnök/polgármester és 13 jegyző dokumentummal támasztotta alá.

1. táblázat A figyelemfelhívásokra érkezett válaszok értékelése

Érintett szervezet / hiányzó szabályozás	Figyelemfelhívás (db)	Dokumentumokkal javított
Önkormányzat / SZMSZ	21	12
Hivatal / számviteli politika (vagy tartalmi kérdése)	4	2
Hivatal / leltározási szabályzat tartalmi kérdése	1	1
Hivatal / értékelési szabályzat	1	1
Hivatal / számlarend (vagy tartalmi kérdése)	2	1
Hivatal / szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje	6	3
Hivatal / vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására vonatkozó szabályozás	3	3
Hivatal / beszerzési szabályzat	7	5

Forrás: ÁSZ rendelkezésére bocsátott dokumentumok

Az ellenőrzés második ütemében a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából további lényeges területeket értékeltünk. 61 figyelemfelhívás kiküldésére került sor, amelyből 18 az elnököknek/polgármestereknek, 43 pedig a jegyzőknek tartalmazott – az önkormányzatokat és a hivatalokat érintően fennálló szabálytalanságokról figyelemfelhívást, amelyben foglaltakra további intézkedésekkel vállalhatták szervezetük integritásának javítását. A jelzett hiányosságokra – az alábbiak szerint – a vezetők intézkedési terveket fogalmaztak meg, így a 2021. év tekintetében az önkormányzatok integritási veszélyeztetettsége tovább csökkenhet.

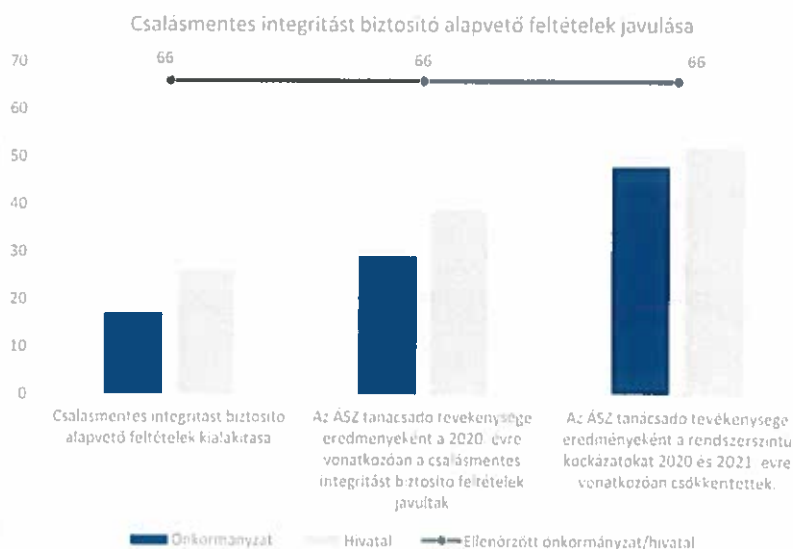
2. táblázat A 2. ütemben megküldött figyelemfelhívásokra érkezett válaszok értékelése

Érintett vezető	Figyelemfelhívás (db)	Intézkedésekkel javított
Elnök/polgármester	18	7
Jegyző	43	30

Forrás: ÁSZ rendelkezésére bocsátott dokumentumok

7 elnök/polgármester intézkedett az önkormányzatok vonatkozásában fennálló szabálytalanság megszüntetéséről. 30 jegyző intézkedett az önkormányzat, illetve a hivatalok vonatkozásában. Ezekkel a felelős intézkedésekkel már a 2021. évre hozzájárulnak a csalásmentes integritást biztosító feltételek további garanciális elemeinek kialakításához (1. ábra).

1. ábra

Mind a 2020. évben megtett, mind a 2021. évben előkészített intézkedések csökkentik az integritási kockázatokat, azonban továbbra is folytatniuk kell a csalásmentes integritás erősítése érdekében meghozott intézkedéseket, amelyek fenntartása a felelős vezetői magatartás része.

4. Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?

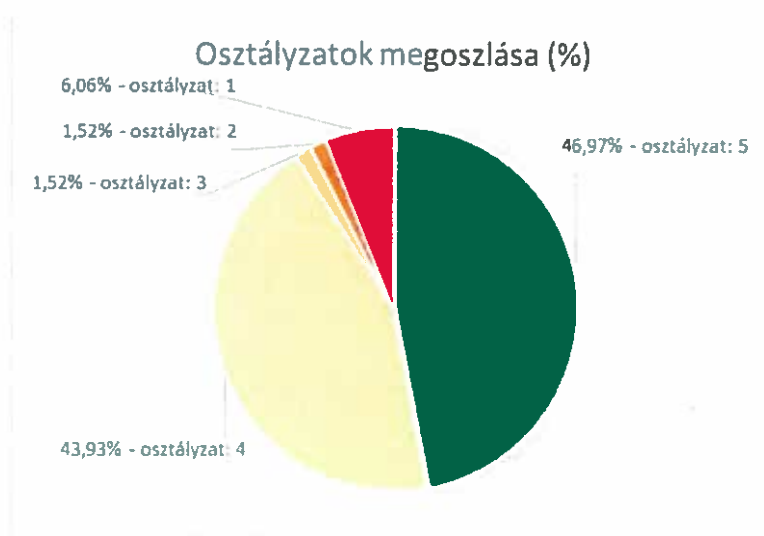
Összegző értékelés

Az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként intézkedő szervezetek csökkentették a korrupciós kockázataikat. 4 ellenőrzötnél további ellenőrzés indokolt az integritási kockázatok csökkentésének érvényesülése érdekében.

Az ellenőrzés során feltárt dokumentumhiány, vagy nem megfelelő dokumentum a jogszabályokban előírtak szerinti szabályozó szerepét nem tudja betölteni, ezért az ellenőrzés során az önkormányzatok elnökei/polgármesterei és a hivatalok jegyzői, mint az ellenőrzött szervezet felelős vezetői lehetőséget kaptak a feltárt hiányosságok kijavítása iránti intézkedésre. A 2020. évben ennek eredményeként 25 ellenőrzötnél javultak az integritás alapvető feltételei. Az ellenőrzés második ütemében feltárt hiányosságok megszüntetésére eddig 7 elnök/polgármester, és 30 jegyző intézkedett. A hiányosságok megszüntetése iránt eddig nem intézkedő ellenőrzötteknek is lehetősége van 2021-ben a felelős vezetői magatartás körében a szükséges intézkedéseket megtenni és ezzel a korrupciós kockázatokat csökkenteni.

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok és hivatalaik integritásának értékelése

Osztályzat	Db	Megoszlás
5	31	46,97%
4	29	43,93%
3	1	1,52%
2	1	1,52%
1	4	6,06%
Átlag: 4,2	-	-

A II sz. melléklet tartalmazza az egyes önkormányzat és hivatala együttes osztályozását.

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok közel fele kialakította az integritás alapú működés alapvető feltételeit, másik fele pedig további intézkedésekkel csökkentheti a korrupciós veszélyeztetettséget.

4 önkormányzatnál az ellenőrzés értékelése alapján olyan súlyú integritási hiányosságok állnak fenn, amely jelentősen fokozza a korrupciós kockázatát. Ennek csökkentése érdekében az ÁSZ további ellenőrzéseket tervez mind a 4 önkormányzat tekintetében.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

ÁSZ Integritás Projekt

Az ÁSZ 2009-ben indította el a „Korrupciós kockázatok feltérképezése – Integritás alapú közigazgatási kultúra terjesztése” című, európai uniós forrásból megvalósított kiemelt projektjét (Integritás Projekt). Az Integritás Projekt célja, hogy felmérje a közsféra intézményei korrupciós kockázatoknak való kitettségét, illetőleg az azok mérséklésére hivatott kontrollok szintjét. Az ÁSZ a projekt révén az integritás szemlélet minél szélesebb körrel történő megismertetését, gyakorlatba ültetését kívánja elérni. Az integritás követelményeinek megfelelő szervezeti működést előnyben részesítő közigazgatási kultúra elterjesztését és a korrupció elleni fellépést az ÁSZ önmagára nézve is stratégiai jelentőségű célként fogalmazta meg. A projekt a felmérésben résztvevő intézmények számára helyzetükről egyfajta „tükörképet” mutat be, ami alapot teremt a jövőbeni pozitív irányú elmozduláshoz.

(Forrás: a <http://integritas.asz.hu> honlapon közzétett, a 2013. évi Integritás felmérés eredményeiről készült összefoglaló tanulmány)

helyi önkormányzat

Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg (Forrás: Magyarország Alaptörvénye 31. cikk (1) és (3) bekezdés).

A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. (Forrás: Mót. 3. § (1) bekezdés).

integrált kockázatkezelési rendszer

Olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomán követését (Forrás: Bkr.⁶ 2. § m) pontja)

kontrollkörnyezet

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

- a) világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak,
- b) egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,
- c) meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- d) átlátható a humánerőforrás-kezelés,
- e) biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése. (Forrás: Bkr. 6. § (1) bekezdés)

kontrolltevékenységek

A költségvetési szerv vezetője által a szervezeten belül kialakított kontrolltevékenységek, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.

(Forrás: Bkr. 8. § (1) bekezdés)

költségvetési szerv vezetője

A helyi önkormányzat esetében a jegyző, főjegyző. (Bkr. 2. § nb) pontja);
a helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén annak vezetője (Bkr. 2. § nd) pontja).

közérdekű bejelentés

A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (3) bekezdés)

hivatal	A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivatalt vagy közös önkormányzati hivatalt hoz létre (Forrás: Mötv. 84. § (1) bekezdés). Az önkormányzati hivatal: a polgármesteri hivatal, a főpolgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal és a közös önkormányzati hivatal (Forrás: Áht.⁷ 1. § 18. pont).
panasz	A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdés)
szervezeti integritást sértő esemény	Minden olyan esemény, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között a költségvetési szerv vezetője és az irányító szerv által meghatározott szervezeti célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működéstől eltér. (Forrás: Bkr. 2. §. u) pont)

■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRÖZÖTT SZERVEZETEK FELSOROLÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

Sor-szám	Önkormányzat	Önkormányzati Hivatal	Önkormányzat és hivatala osztályzat
1	BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
2	BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
3	BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
4	BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
5	BELVÁROS-ÚPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KER. ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET BELVÁROS-LIPÓTVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
6	BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
7	BUDAFOK-TÉTÉNY BUDAPEST XXII. KERÜLET ÖNKORMÁNYZATA	BUDAFOK-TÉTÉNY BUDAPEST XXII. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
8	BUDAPEST FŐVÁROS II. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST II. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
9	BUDAPEST FŐVÁROS III. KERÜLET, ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS III. KERÜLET ÓBUDA-BÉKÁSMEGYERI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
10	BUDAPEST FŐVÁROS IV. KERÜLET ÚPEST ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS IV. KERÜLET ÚPEST ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
11	BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET FERENCVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
12	BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL	5
13	BUDAPEST FŐVÁROS VI. KERÜLET TERÉZVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS VI. KERÜLET TERÉZVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
14	BUDAPEST FŐVÁROS VII. KER. ERZSÉBTVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS VII. KERÜLET ERZSÉBTVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
15	BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
16	BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
17	BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET ÚJBUDAI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
18	BUDAPEST FŐVÁROS XII. KERÜLET HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS XII. KERÜLET HEGYVIDÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
19	BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
20	BUDAPEST FŐVÁROS XIV. KERÜLET ZUGLÓ ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XIV. KERÜLET ZUGLÓI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
21	BUDAPEST FŐVÁROS XIX. KERÜLET KISPEST ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XIX. KERÜLET KISPESTI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
22	BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY, ÚJPALOTA ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY, ÚJPALOTAI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
23	BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST XVI. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
24	BUDAPEST FŐVÁROS XVII. KERÜLET RÁKOSMENTE ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XVII. KERÜLET RÁKOSMENTI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
25	BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMREI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
26	BUDAPEST FŐVÁROS XX. KERÜLET PESTERZSÉBET ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XX. KERÜLET PESTERZSÉBETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
27	BUDAPEST FŐVÁROS XXIII. KERÜLET SOROKSÁR ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XXIII. KERÜLET SOROKSÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL	1
28	BUDAPEST I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
29	BUDAPEST XXI. KERÜLET CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XXI. KERÜLET CSEPELI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
30	CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
31	DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
32	DUNAÚJVÁROS MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	DUNAÚJVÁROS MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
33	EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
34	ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
35	FEJÉR MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	FEJÉR MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
36	GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
37	GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
38	HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
39	HEVES MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	HEVES MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
40	HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
41	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	1
42	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
43	KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
44	KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
45	MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	1
46	NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
47	NÓGRÁD MEGYE ÖNKORMÁNYZATA	NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
48	NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
49	PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
50	PEST MEGYE ÖNKORMÁNYZATA	PEST MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	2
51	SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
52	SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
53	SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
54	SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
55	SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
56	SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
57	SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
58	SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
59	SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
60	TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	3
61	TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
62	VAS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	VAS MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
63	VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
64	VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
65	ZALA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	ZALA MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	1
66	ZALAEGERSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	ZALAEGERSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5

■ III. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE SORÁN ÉRTÉKELT 26 DOKUMENTUM
MEGNEVEZÉSE

	Hivatal		Önkormányzat
1	Szervezeti és működési szabályzat	1	Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelet
1a	Szervezeti felépítés és a működés rendje, szervezeti egységek megnevezése	1a	Atruházott hatáskörök, önkormányzat szervei, jogállása, vagyonnyilatkozat bizottság
2	A vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat		
3	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer minőségéről		
4	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje		
4a	bejelentő védelme, tájékoztatása		
5	Integrált kockázatkezelés eljárásrendje		
5a	kockázatok felmérésének kötelezettsége kiértékelés		
6	Számviteli politika	2	Számviteli politika
6a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása	2a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása
7	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	3	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata
7a	menyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága	3a	menyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága
8	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	4	Az eszközök és a források értékelési szabályzata
8a	követetések értékelésének szabályai	4a	követetések értékelésének szabályai
9	Pénzkezelési szabályzat	5	Pénzkezelési szabályzat
9a	napi készpénz záró állomány	5a	napi készpénz záró állomány
10	Számlarend	6	Számlarend
10a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata	6a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata
11	Beszerezések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	7	Beszerezések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend
12	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	8	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat
12a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása	8a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása
13	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	9	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás
14	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása	10	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása
14a	elfogadható ajándék mértéke	10a	elfogadható ajándék mértéke
15	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje	11	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontosztásos módszerrel”, az integritás „jelző” dokumentumai és a vezetői magatartás tényhelyezeteinek értékelése alapján történt. Az értékelte dokumentumokhoz, nyilvántartásokhoz, kockázati besorolásokhoz minden esetben pontszám került hozzárendelésre, amelyek értéke alapján kockázati csoportba kerültek besorolásra 1-től (legmagasabb kockázat) 5-ig (legalacsonyabb kockázat) tartó skálán.

Az első lépésben azonosításra kerültek azok az önkormányzati szabályozások és nyilvántartások, amelyek hiánya felveti a csalás és korrupció kockázatát.

Második lépésben az adatoknak az ellenőrzés rendelkezésére bocsátása kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Harmadik lépésben a figyelemfelhívó levelekre adott válaszok kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Az összesített értékelést rontotta, amennyiben

- az integritás szempontjából meghatározó dokumentumok – képviselő-testületi SZMSZ, valamint a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok meghatározása – hiányoztak, és azok javítása érdekében a figyelemfelhívó levél hatására sem történt intézkedés;
- az ellenőrzött adatokat nem bocsátott az ellenőrzés rendelkezésére, majd a javításra vonatkozó figyelemfelhívó levél következtében sem.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
² Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország önkormányzatairól
³ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁴ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
⁵ ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék elnökének 3/2019. (XII. 23.), 4/2020. (VII.31.), 7/2020. (XII.28.) ÁSZ utasítások az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról
⁶ Bkr.	370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
⁷ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevcszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KÖZGYÜLÉS
ELNÖKE

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
CÍMZETES FŐJEGYZŐ

Ikt.szám: MÖH/72-8/2021.

Domokos László
Elnök

Állami Számvevőszék
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal nevében panasszal/észrevétellel élünk az Állami Számvevőszék (továbbiakban: ÁSZ) EL-2942-5700/2021. ikt. számú levelében megküldött 21004. számú jelentés „Önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzés vizsgálati eredményével szemben, egyidejűleg a panasz elbírálásának idejére kérjük a fent jelzett vizsgálati eredmény és annak osztályzata közhírelésének felfüggesztését.

Az alábbiakban ismertetem a történeteket kronológiai sorrendben:

2020. március 30-án kaptuk az értesítést a vizsgálatról.

Kollégáink 2020. április 01-én megkezdték a kért dokumentumok feltöltését. (mellékelve a lista, illetve a feltöltésekről kinyomtatott dokumentum: 1. sz. melléklet)

A dokumentumok feltöltése 2020. április 06-ig hiánytalanul megtörtént, valamennyi kért dokumentumot feltöltöttük. Erről kiállítottuk a teljességi nyilatkozatokat is. (2. sz. melléklet)

2020. július 09-i érkeztetéssel megkaptuk a vizsgálati programot.

2020. november 13-i érkeztetéssel kaptunk az ÁSZ-től egy figyelemfelhívó levelet, mely szerint az önkormányzatunk nem rendelkezik hatályos Szervezeti és Működési Szabályzattal (továbbiakban: SZMSZ) Erre határidőn belül észrevételt tettünk a MÖH/135-6/2020. sz. levelünkben (3. sz. melléklet), valamint rendelkezésre állását követően tértivevényes levélben megküldtük a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal igazolását is az SZMSZ hatályosságáról (4. sz. melléklet).

Az ÁSZ 2020. december 16-i érkeztetéssel kapott figyelemfelhívó leveleire is megküldtük észrevételeinket az önkormányzat és a hivatal részéről is, illetve mivel már a rendszerbe feltöltési lehetőség nem volt, így ismételt feltöltés helyett tértivevényes levélben, határidőben postáztuk a dokumentumokat. (5. sz. melléklet)

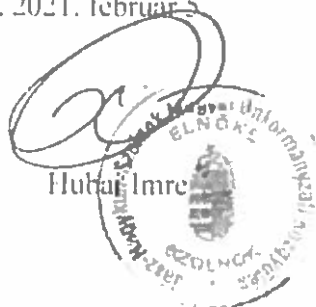
Egyik észrevételünkre sem kaptunk választ, mint ahogy a jelentés tervezetét sem kaptuk meg előzetesen.

A jelentésben ugyanakkor nem található meg az az indoklás sem, miszerint az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29.§ (2) bekezdése szerint megküldött észrevételeinket milyen indokok alapján nem fogadták el.

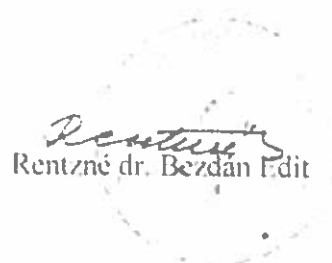
Tisztelt Elnök Úr!

Fent leírtak alapján tisztelettel kérjük, panaszunknak szíveskedjen helyt adni, egyidejűleg lehetőség szerint - személyes egyeztetést kérünk Öntől (elérhetőségeink: Hubai Imre - 30/915-3174, Rentzné dr. Bezdán Edit - 30/216-0662).

Szolnok, 2021. február 5.

Hubai Imre

Rentzné dr. Bezdán Edit

Ikt. szám: EL-2942-6021/2021.

Rentzné Dr. Bezdán Edit Úrhölgy

főjegyző

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal

Szolnok

Tisztelt Főjegyző Úrhölgy!

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzéshez kapcsolódóan, a megtett intézkedésekről szóló MÖH/72-17/2021. ikt. számon megküldött tájékoztatását és a kapcsolódó dokumentumokat köszönettel megkaptam.

Az ellenőrzés során jelzett kockázatok értékeléséről szóló jelentések nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg az Állami Számvevőszék tanácsadó levélben értesítette az önkormányzatok vezetőit – így a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat elnökét is – a vezetése alatt álló önkormányzat, illetve az önkormányzat gazdálkodási feladatait ellátó hivatal integritásának jelen idejű monitoring értékelése eredményéről.

A tanácsadó levél tartalmazta a továbblépéshez szükséges információkat, a mellékletét képező kimutatás pedig – a feltárt hiányosságok alapján történt kockázatértékelés alapján – jelezte azokat a területeket, amelyek kiemelt figyelmet igényelnek az integritási kontrollok kialakítása, továbbfejlesztése területén.

Örömmel tölt el, hogy felelős vezetőként Ön is megtette a kockázatok csökkentése érdekében a szükséges lépéseket. Az önkormányzatnál a belső ellenőrzés elvégezte a jelzett területek ellenőrzését, továbbá intézkedési tervet készítettek a hibák kijavítására, a kockázatok csökkentésére is.

A belső ellenőrzés elvégzéséről és az intézkedési terv elkészítéséről szóló tájékoztatása figyelembevételével – korábbi értesítésünknek megfelelően – értékeltük az ellenőrzés során azonosított kockázatok változását. Tájékoztatom, hogy értékelésünk alapján az Állami Számvevőszék eltekint az integritási kockázatok tényleges bekövetkezése – vagyis a kockázatok realizálódása – részletes ellenőrzésétől.

Ezúton is megköszönöm Főjegyző úrhölgynek és munkatársainak az ellenőrzés eredményes

lefolytatásához nyújtott segítségét. Bizakodással tölt el, hogy Ön is azért dolgozik, hogy Magyarországon szabályosan és átláthatóan működő gazdálkodó szervezetek tevékenykedjenek, amelyek hozzájárulnak a lakosság életszínvonalának megőrzéséhez és emeléséhez.

A további sikeres összefogásban bízva kívánok Önnek és valamennyi munkatársának jó egészséget!

Budapest, 2021. 05. hó 14. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Elnök nevében eljáró
Holman Magdolna
Alelnök s.k.

Ikt. szám: EL-2942-6015/2021.

Hubai Imre Úr

elnök

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat

Szolnok

Tisztelt Elnök Úr!

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzéshez kapcsolódóan, a megtett intézkedésekről szóló MÖH/72-17/2021. ikt. számon megküldött tájékoztatását és a kapcsolódó dokumentumokat köszönettel megkaptam.

Az ellenőrzés során jelzett kockázatok értékeléséről szóló jelentések nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg az Állami Számvevőszék tanácsadó levélben értesítette az önkormányzatok vezetőit – így a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat elnökét is – a vezetése alatt álló önkormányzat, illetve az önkormányzat gazdálkodási feladatait ellátó hivatal integritásának jelen idejű monitoring értékelése eredményéről.

A tanácsadó levél tartalmazta a továbblépéshez szükséges információkat, a mellékletét képező kimutatás pedig – a feltárt hiányosságok alapján történt kockázatértékelés alapján – jelezte azokat a területeket, amelyek kiemelt figyelmet igényelnek az integritási kontrollok kialakítása, továbbfejlesztése területén.

Örömmel tölt el, hogy felelős vezetőként Ön is megtette a kockázatok csökkentése érdekében a szükséges lépéseket. Az önkormányzatnál a belső ellenőrzés elvégezte a jelzett területek ellenőrzését, továbbá intézkedési tervet készítettek a hibák kijavítására, a kockázatok csökkentésére is.

A belső ellenőrzés elvégzéséről és az intézkedési terv elkészítéséről szóló tájékoztatása figyelembevételével – korábbi értesítésünknek megfelelően – értékeltük az ellenőrzés során azonosított kockázatok változását. Tájékoztatom, hogy értékelésünk alapján az Állami Számvevőszék eltekint az integritási kockázatok tényleges bekövetkezése – vagyis a kockázatok realizálódása – részletes ellenőrzésétől.

Ezúton is megköszönöm Elnök úrnak és munkatársainak az ellenőrzés eredményes lefolytatásához

nyújtott segítségét. Bizakodással tölt el, hogy Ön is azért dolgozik, hogy Magyarországon szabályosan és átláthatóan működő gazdálkodó szervezetek tevékenykedjenek, amelyek hozzájárulnak a lakosság életszínvonalának megőrzéséhez és emeléséhez.

A további sikeres összefogásban bízva kívánok Önnek és valamennyi munkatársának jó egészséget!

Budapest, 2021. 05. hó 14. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Elnök nevében eljáró
Holman Magdolna
Alelnök s.k.